

SZARVASMARHASPORTOK VI.

A JALLIKATTU I.

Folytatva a szarvasmarhasportok tárgyalását, most egy másik kontinensre „nyergelünk” át.

Indiában, azon belül is a tamilok lakta Tamilnádu állam városaiban egy ott több száz (vagy ezer?) éves hagyománnyal bíró betakarítási ünnep, a Munishwara

istenség tiszteletére megtartott Pongal Fesztivál keretén belül kerülnek megrendezésre az úgynevezett jallikattu futamok. Ilyenkor a résztvevő játékosok közé engednek bikát, amelyet a versenyzők pusztán kézzel a zsírpújánál vagy a szarvánál fogva igyekeznek megállítani.

Dr. Kenéz Árpád

Állattenyésztési

Teljesítményvizsgáló Kft.

A sport eredete

A jallikattut hagyományosan a január elején induló négynapos ünnepség harmadik napján (Mattu Pongal) tartják. Tulajdonképpen ezen a napon mondanak hálát a szarvasmarháknak a gazdálkodók. A jallikattu arany vagy ezüsttel teli zsákot jelent, amit régen a bika szarva közé kötöztek, és azt kellett megszerezni. A sport régies elnevezése a Eruthazhuvuthal szó szerint bika-ölelést jelent. Mai napig van olyan versenyváltozat, ahol a pénzzel teli tasakot egy a bika szarvaira kötözött zászló jelképezi, és azt is meg kell szerezni.

A jallikattu eredetére és ősiségére több forrást is fel tudnak mutatni kutatók. Találtak 2500 éves sziklarajzokat, amelyek között egyértelműen egy bikát megszelídítő férfit ábrázoló is akad. A pakisztáni régészeti lelőhelyen, az ősi Indus-völgyi civilizáció egyik központjában, Móhan Dzsódaróban is találtak olyan pecsételőt a régészek, amely egyértelműen bikaszelídítést ábrázol és a jallikattura utalhat. Ennek

megfelelően vannak kutatók, akik 4000 éves múltra vezetnek vissza a jallikattut. A híres tamil eposzban a Silappatikaramban, de más tamil irodalmi művekben is tesznek említést olyan személyekről, akik résztvevői vagy éppen nézői ilyen jallikattu versenyeknek.

1. kép: A Tamilnádu állam területén található Kotagiri hegyi állomáson felfedezett sziklarajz, amelyet Kr. e 2000-1500 közé kelteztek.
(Forrás: <https://revivetrn.blogspot.com/>)

Ember- és állatvédelem

Állatvédelmi oldalról 1998 óta érik támadások a jallikattut, hiszen számtalan fotó bizonyítja, hogy az állatokat milyen fizikai behatások érik a futamok előtt vagy után (harapások, rúgások, ütések). Gyakoriak az állatok zúzódásai és csonttörései. 2006-ban viszont történt egy olyan esemény, ami kis híján végett vetett ennek a sporthagyománynak. Ekkor ugyanis egy nézők közé ugró bika megölt egy fiatal nézőt, akinek édesapja beadványt nyújtott be a sportesemény betiltására. A madrasi legfelsőbb bíróság ezt meg is tette 2006 márciusában. 2010-ben ugyanez a bíróság azonban újra engedélyezte a tamilnádui kormány számára, hogy újra megrendezzék a jallikattu futamokat. Ugyanakkor feltételként szabták, hogy minden résztvevő bikát regisztrálni kell az Állatjóléti Testületnél (AWBI - Animal Welfare Board of India), amely képviselői jelen is voltak az ilyen rendezvényeken. 2011-ben újabb törés következett be, amikor is az UPA (United Progressive Alliance - a kormányzást végző pártok szövetsége) által vezetett kormány Környezetvédelmi és Erdészeti Minisztériuma betiltotta a bikák sportra való használatát. Ez egyúttal a fesztivál végét is jelenthette volna országszerte, de egy 2009-ben hozott tamilnádui állami rendelet lehetővé tette,

hogy a jallikattu változatlan formában megrendezésre kerülhessen az állam területén.

Sajnálatos módon 2010 és 2014 között legalább 17 fő vesztette életét, és további 1000 fő sérült meg jallikattu közben, így 2014 májusában a legfelsőbb bíróság hatályon kívül helyezte a tamilnádui rendeletet, betiltotta a rendezvényeket, és a törvény megszegése szankciókat vonhat maga után.

A PETA (People for the Ethical Treatment of Animals) világszervezet, a FIAPA (Federation of Indian Animal Protection Organisations) és a fent is említett AWBI már 2004 óta folytat kampányokat a jallikattu ellen.

3. kép: Madhan Sundar fotója 2023 januárjából
(Forrás: jallikattu.in facebook oldal)

A sport jelene

2017. január elején, a Pongal fesztivál előtt nagyerejű, 15 napig tartó támogatói kampány indult a jallikattuért, ám a legfelsőbb bíróság nem adott teret ennek, így tulajdonképpen ellehetetlenítette a jallikattu futamok megtartását Pongal idejére. Ez a döntés feldühítette a tamilnádui lakosság nagy részét, akik a tilalom ellenére az állam bizonyos részein, elsősorban Maduraiiban, megtartották a futamokat. Ennek eredményeként a rendőrség több száz embert tartóztatott le. Azonban az így, vidékről meginduló támogató kampány hamarosan kiterjedt a városi diákságra, de még egyszerű napszámosok, informatikusok, sportolók és közszereplők (színészek) körére is. A tüntetés során a hagyományaikat féltő tamil közösségek világszerte kiálltak a jallikattu és a jallikattuhoz nem kapcsolódó témák (halászat, a tamil nyelv elfogadása, tamil népiértékek elleni tiltakozás) mellett. Ezt a tüntetéssorozatot tamil tavaszként is emlegetik. A jallikattu tulajdonképpen a tamil identitás szimbólumává vált, mely minden az indiai állam és a tamilok közötti ellentétet megtestesít.

A támogatóknak köszönhetően a jallikattu tehát nem tudták betiltani. Január 6-án Thatchankurichi településen tartották meg 2024 első versenyét. Az eseményt az igazságügyi miniszter és a környezet- és klímavédelmi miniszter közösen nyitották meg. A rendezvényre 700 bika és 300 versenyző regisztrált. Évek óta tehát lényegesen nagyobb figyelmet fordítanak az állatjólétre és szigorúbb szabályokat igyekeznek tartani. Az állatok ellenőrzését arra szakosodott, a vonatkozó minisztérium Állattenyésztési Főosztályának szakemberei végzik el, és az ott tapasztaltak függvényében állítják ki a versenyengedélyeket azok számára, akik időben regisztrálták magukat és az állatokat, és meg is feleltek az ellenőrzések során. A rendezvények során mind az állatok, mind a versenyzők ellátására külön egészségügyi stáb áll rendelkezésre. A nézőket és a versenyterületet dupla kordon választja el egymástól. Egy-egy helyszínt több száz rendőr biztosít, de a nagyvárosi rendezvényeknél ezek a számok elérhetik a több ezret is!

